

Vlada je prevzela železnice Stavke pri železnicah ne bo

VESTI

IZ SLOVENIJE

KAKO SO SLOVENCİ VOLILI. — 18. aprila so bile v Italiji znane volitve. Tudi Slovenci, kar jih je ostalo pod Italijo, so šli na volitve. Komunisti so dvignili divjo agitacijo. Na eni strani so grozili posameznikom z maščevanjem, če ne volijo komunistične liste, na drugi strani pa so spet pravili, da zasede Jugoslavija to kraje, če ne zmagaja komunistična fronta. Vse, ki bi volili s krščanskimi demokrati so zmerjali z izdajalci. Pokazalo se je, da imajo komunisti še precej vpliva na goriške Slovence. Le 40% je volilo proti njim.

IVAN TRINKO NA VOLIŠČU. — Bolje so volili beneški Slovenci. Tudi stari duhovnik Trinko je šel z dvema palčama na volišče v Jeronice pri Sovodnjah. Ko je vstopil na volišče, je vsa volilna komisija vstala in ga tako pozdravila. Samo zastopnica komunistov, ki je doma iz Sovodnja, je odklonila častiljivemu starčku ta znak spoštovanja. Predsednik jo je pred vsemi vprašal: "Kakšna pa je vendar vaša olika in civilizacija." — No, mi že davno vemo, da civilizacije med komunisti ni iskati.

KULTURNI FESTIVAL V ROVINJU. — Med Puljem in Trstom leži ob istrski obali mesto Rovinj. To mesto je italijansko, toda takoj za mestom se začne hrvaške vasi. Mesto je sedaj v Jugoslaviji. Italijani, ki so ostali v mestu, morajo plesati po isti komunistični muziki, po kateri pleše vsa Jugoslavija. Med temi Italijani je tudi precej pravih komunistov.

18. marca so priredili v tem mestecu prireditve, ki so ji dali naslov "Kulturni festival." Italijani so v ruski zasedbeni coni, so zvedeli, kako lahko stavkajo. Oni dan so namreč nemški delavci povedali, da gredo na stavko radi prepičle hrane. Rusi so jim rekli, da le in da bo vsak stavkar dobil pristožno vožnjo v — Sibirijo. Da, uganili ste, stavke ni bilo.

Tri na dan

Nemci, ki so v ruski zasedbeni coni, so zvedeli, kako lahko stavkajo. Oni dan so namreč nemški delavci povedali, da gredo na stavko radi prepičle hrane. Rusi so jim rekli, da le in da bo vsak stavkar dobil pristožno vožnjo v — Sibirijo. Da, uganili ste, stavke ni bilo.

Vojne ne bo vsaj do predsedniških volitev novembra. Henry Wallace je namreč rekel, da bi samo vojna ustavila njegovo kampanjo za predsednika Zed. držav. Jože Stalin bo torej počakal z vojno, da bo videl, koliko glasov bo dobil Hinko.

O, srečna dežela, če bo Henry Wallace postal predsednik. Vse mlade pujske bomo skuhalo za čaj, vso pšenico bomo podorali in pred vsako hišo po vsem svetu bomo postavili vsak dan en kvort mleka. Tedaj bo šel naš uredniški štab na Willard in začel z mlekarstvo industrijo. Denarja bo ko točel.

Iljanska manjšina naj bi pokazala svoje posebnosti, prav posebno pa seveda pokazala svojo ljubezen do — Tita. To je glavno. V starinskem mestecu so napravili razstavo italijanskih knjig, italijanskih in hrvaških slik iz Istre, bilo je dalje več večernih prireditev z igrami in pevskimi nastopi. Z učiteljstva v Portorožu so prišle tudi slovenske učiteljice in zapele nekaj slovenskih pesmi. Kritika je rekla, da so bile "idejno zastarele," to se pravi da niso bile partizanske ali komunistične.

TITO — TOGLIATTI. — Glavna stvar pa je bilo veliko zborovanje v nedeljo 21. marca. Tu so govorili italijanski in hrvaški komunisti in proslavljali bratstvo komunistov vsega sveta. Italijanski komunisti so slavili svojega Togliattija, hrvaški svojega Tita. Tako bo komunistem svetu pokazati, kako dobro da se razume italijanski in jugoslovanski komunist. Nekomunistični Jugoslavlani pa vedo, da je vsak Lah Lah in da ga (Dalje na 3. strani)

V CLEVELANDU IN LAKE OKRAJU JE DIVJAL VIHAR

Zadnjo noč je obiskal Cleveland in bližnji okraj Lake vihar, ki je rušil drevje in trgati brzojavne žice. V Willoughby in Painesville je vihar potrgal električne žice. V okraju Lake so cestne posute z navlako. Tudi Euclid avenija, ki vodi iz Clevelanda proti vzhodu, je bila danes zjutraj posuta s podrtim drevjem in drugo navlako. Lake Shore Blvd. ni bil dosti prizadet.

Mestna hiša v Painesville je bila brez električnih luči. Vihar je podrli drevje pri Memorial bolnišnici v Painesville. Drevje je potrgalo električne žice, da je bila bolnišnica nekaj časa brez luči.

Požarna bramba in policija je bila poklicana, da odstrani dva velika drevesa, ki ju je vihar podrli na Nottingham Rd. pred hišo št. 17820. Močno grmenje in naliv sta spremljala hudo sapo. Za jutri napoveduje vremenski urad še več dežja, toda gorkeje.

John Lewis zahteva novo pogodbo za premogarje
Washington. — John L. Lewis je opomnil lastnike premogovnikov trdega premoga, da pogodba z unijo kmalu poteče in da hoče imeti novo pogodbo do 10. julija. V uniji je 80.000 premogarjev.

Za 40% manj produkcije zdaj žganja

New York. — Distilerije poročajo, da je produkcija žganja padla v prvih treh mesecih letošnjega leta za 40% nad produkcijo v istem času v 1947.

NOVI GROBOVI

John Stergar

Včeraj popoldne, ko je šel John Stergar k zdravniku za noge, ga je tam zadela srčna kap in so ga odpeljali v Lake County Memorial bolnišnico v Painesville, Ohio, kjer je v teku ene umrl. Star je bil 61 let. Lastoval je farme na West Jackson St., Painesville, Ohio, kjer se je nahajal približno zadnjih 15 let.

Pokojni je bil doma iz vasi Doblar, fara Ročinj na Primorskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 35 leti. Med letom 1914 in 1931 je vodil grocerijo in mesnico na 19807 Cherokee Ave. Bil je zelo dobro poznan med rojaki.

Bil je član društva št. 158 SNPJ, društva Slovenski Dom št. 6 SDZ in kluba Ljubljana. Zapušča žalujočo soprogo Amalijo, rojena Vidmar, domača Plahteča, doma iz vasi Velike Liplje, fara Hinje na Dolenjskem, sestro Mrs. Anna Piklar in dve rojenki. Mrs. Jennie Fitzthum in Mrs. Victoria Ulogar.

Pogreb bo iz Svetkovega pogrebnega zavoda. Čas pogreba bo naznanjen pozneje.

Angela Godec

Po dolgi bolezni je umrla včeraj v Gallipolis, O., Angela Godec, po domače Srakarjeva, v starosti 43 let. Rojena je bila v Clevelandu. Polog žalujočega očeta Louisa, zapušča sestre Anna Rogel, Josephine Mauer in Jennie ter brate Louis in Antun. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v sredo popoldne. Pogreb bo v petek zjutraj iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda ob 8:30 in v cerkev sv. Lovrenca ob 9 uri.

Jim Blatnik

V St. Alexis bolnišnici je umrl Jim Blatnik, star 66 let. Stanoval je na 19114 Mohican Ave. Pogreb ima v oskrbi Železnice pogrebni zavod. Več bomo sporočili jutri.

Joseph Zilinskas

Včeraj zjutraj je umrl na svojem domu Joseph Zilinskas, star 64 let. Stanoval je na 444 E. 157 cesti. Pokojni je bil litvinskega rodu in dobro poznan med Slovenci v svoji okolici. V Ameriko je došel pred 43 leti. Zapušča žalujočo soprogo Agato, rojena Kutas in sina Johna. Pogreb bo v četrtek zjutraj ob 8:15 iz Svetkovega pogrebnega zavoda v cerkev Our Lady of Perpetual Help na Neff Road ob devetih in potem na Calvary pokopališče.

Pogreb Terezije Rozman

Dodatno se poroča, da je bila rajna tudi članica dr. št. 147 SNPJ in da bo pogreb v četrtek v cerkev sv. Vida ob 9:30, iz pogrebnega zavoda A. Grdina in Sinovi ob 9 uri. Pravilo bi se moralo tudi glasiti, da bo truplo sina Josepha pripeljano iz Pacifika, kjer je bil v zrakovni bitki ubit. Rajna bo pokopana na Calvariji v družinsko grobnico.

Pogreb Antona Laurina

Pogreb Antona Laurina bo v četrtek ob 8:30 iz pogrebnega zavoda, A. Grdina in Sinovi v cerkev sv. Kristine ob 9:15. Po-

kopan bo na Calvariji v družinsko grobnico. Rajni je pripadal društvu sv. Kristine 219 K. S. K. J. Zapušča brata Edvarda in tri sestre: Mrs. Frances Badolich, Miss Mollie in Mrs. Lillian Lopatich.

Rusija je odločena, da riskira odločitev z Zed. državami

Baje je velika aktivnost tam za železnim zastorom za nov pohod

Washington. — Inteligenčni uradi v zapadni Evropi poročajo, da vsa znamenja kažejo, da bo morda Rusija kmalu tvegala odločitev z Zed. državami. Tajnim poizvedovalcem je znano, da je Rusija zelo živahna na delu za železnim zastorom, najbrže z pripravami za nadaljno ekspanzijo.

Znana je tudi, kako strogo je zdaj v Moskvi prepovedano vsakemu domačinu govoriti s kakim tujcem. Sibirija in še kaj drugega je kaznen za vsak najmanjši prestop.

Tudi v satelitskih državah vlada največja tajnost. V Belgadi, na primer, niti notranje ministrstvo nima dostopa do dokumentov, ki jih ima Ozn, ki je tajna policija Jugoslavije.

Enako je tudi v Romuniji, odkar so komunisti pognali po svetovno kralja Mihaila. Dežela je zdaj popolnoma sovjetizirana pod vodstvom komunistke Ane Pauker. Policija zdaj lovi zadnje ostanke opozicije. Premier Peter Groza je samo še figura.

Na Ogrskem, Poljskem, Češkem in v okupirani Avstriji, je ruski oprijem vedno tesnejši. Take vesti kapljajo počasi skozi železni zastor v zapadno Evropo.

V Nemčiji je znano, da igra Rusija za velike dobitke. Zdan nič več ne skriva, da hoče pridobiti nekdanje Hitlerjeve pristatiše. Za vado obljubljuje močno, zedinjeno Nemčijo s sedežem v Berlinu. Za to je pripravljena Rusija vrniti Nemcem velik del zemlje, ki jo je dala Poljski, a Poljski bo dala, kar je sama vzela v vzhodni Poljski, da ne bo zamere.

Seveda, Rusija bo pričakovala od take vlade v Berlinu popoln pokorščino, kakor je dobila iz Varšave, Prage, Bukarešte, Budimpešte, Sofije in Belgrade.

Nemci bi se zvezli z Moskvo najbrže ne upirali, če bi jim kazalo dobiček. Saj so take zveze že vajeni iz leta 1939, ko sta si podala roko in začela 2. svetovno vojno: Hitler in Stalin.

Letina ozimne pšenice bo nekaj manjša

Washington. — Polje delski oddelek vlade je nekaj odtrgal od svoje napovedi za letino ozimne pšenice. Prerokuje, da bo dala 845,480,000 bušljev, kar je za 15,000,000 bušljev manj, kot so jo napovedali pred enim mesecem.

Predsednik Truman je imenoval tajnika armade, da bo v imenu vlade obratoval železnice. Truman apelira na železniške uslužbence, naj ostanejo na delu za vlado.

VLADA JE DOBILA SODNO PREPOVED PROTI STAVKI ŽELEZNIČARJEV

Washington. — Predsednik Truman je včeraj zasedel ameriške železnice v imenu vlade, da prepreči katastrofo. Mr. Truman je storil ta korak 18 ur poprej, predno unije strojevodij, kurjačev in premikačev začno s stavko, ki je bila napovedana za danes zjutraj ob 6.

Predsednik je imenoval armadnega tajnika Royalla, da prevzame obrat železnic v imenu vlade. Na železniško osobje je predsednik Truman izdal sledeči apel: "Apeliram na vsakega železniškega uslužbenca, da sodeluje z vlado in ostane na delu. Pozivljem uradnike železniških unij, da store potrebno akcijo, da ostanejo njih člani na delu."

Predsednik Truman je zasedel železnice na podlagi postave iz prve svetovne vojne in na podlagi odloka najvišje sodnice Zed. držav, da unije ne smejo stavkati proti vladi.

Washington. — Sinoči ob 10:23 so tri unije železničarjev: strojevodij, kurjačev in premikačev, odpravile stavko. Voditelji so izjavili, da ne bodo kršili sodne prepovedi proti stavki in da bodo vsi delavci in uslužbenci ostali na svojih mestih. Vzpričo te izjave so sporočile železniške družbe, da bodo vozili danes vlaki normalno.

Predsednikova odredba je stopila v veljavo včeraj popoldne ob 1 in armada je takoj storila vse potrebno, da prevzame in obratuje železnice.

Vladni uradniki so prepričani, da bodo unije, ki grozijo s stako, ubogale predsednika in ostale na delu.

Unijski uradniki včeraj popoldne niso rekli na predsednikov apel nič. Alvanley Johnston, predsednik unije strojevodij, je samo rekel, da se vrši posvetovanje za preklic stavke. Rekel pa je, da če bodo unije ustavile stavko, da morajo to razglasiti pred 7 uro zvečer v ponedeljek, drugače stavke ne bi mogli ustaviti.

Pred dvema letoma so šli železničarji tudi na stavko, ki je trajala samo 48 ur. Tudi takrat je predsednik Truman zasedel železnice.

Dokler bo armada operirala

železnice bo ostala mezda in delovni pogoji isti, kot so zdaj.

Ako bi bila res stavka na železnicah in če bi trajala kaj dlje časa, bi bila velika mesta kmalu brez zelenjave, brez mesa in brez premoga.

Ker sinoči do 7. unije niso odpoklicale stavke, je armadni tajnik Royall naprosil federalnega sodnika Goldsborougha naj izda sodno prepoved proti stavki. To je isti sodnik, ki je naprtil premogarski uniji denarno globo, kar ni ubogala sodne prepovedi.

Sodnik je takoj izdal sodno prepoved, kar pomeni, da stavke železničarjev ne bo. Predsednik unije strojevodij, Johnston, je namreč že včeraj rekel, ko so ga vprašali, če bodo šli na stavko, ako dobi vlada sodno prepoved, da unije v takem slučaju ne bodo stavkale.

V kongresu se je pa že pojavilo gibanje, da se napravi postavko, ki bi vključila tudi železniške unije k Taft-Hartleyjevi postavi. Dozdej je namreč ta postava izločevala železniške unije. Senator Knowland iz Kalifornije je včeraj že vložil predlog, naj se raztegne to postavko tudi na železniške unije.

Jeruzalem proglasijo kot odprto mesto

Jeruzalem. — Mednarodni Rdeči križ naznanja, da so Arabci in židje pristali na to, da se razglasi Jeruzalem kot "odprto mesto," to je mesto, v katerem ni nobenega vojaštva in ne orožja. Mesto bi bilo pod zastavo Rdečega križa.

Angleške oblasti naznanjajo, da so židje odprli cesto od mesta Tel Aviv do Jeruzalema in da se vozijo konvoji s potrebščinami za prebivalstvo v Jeruzalemu. Dozdej so imeli cesto zasedeno Arabci, ki niso pustili nobenih potrebščin za židje v Jeruzalem.

NA STAVKO SO ŠLI USLUŽBENCI HOTELA, KI GA LASTUJE UNIJA ŽELEZNIČARJEV

V Clevelandu se nahaja eden najboljših hotelov z imenom Park Lane Villa, ki ga lastuje unija železniških strojevodij, ki je hotela včeraj sama na stavko.

Včeraj zjutraj je odšlo na stavko 32 hotelskih uslužbencev, ki spadajo k uniji AFL. Uslužbenci niso šli na stavko radi večje plače, ampak za to, da dobijo od lastništva hotela, to je od unije, pogodbo za unijsko delavni-

co. Alvanley Johnston, predsednik unije železničarjev, torej nekak gospodar tega hotela je izjavil, da ni potrebno, da bi bili hotelski uslužbenci v uniji.

Uslužbenci so postavili včeraj pred hotelom piketne straže z napisi, da so na stavki, ker hočejo od unije dovoljenje, da se sami organizirajo v unijo, česar jim dozdej unija strojevodij ni dovolila.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Vesela Vest—

Rojenice so prinesle družini Mr. in Mrs. Robert Long, krepkega sinčka. Mati in dete se dobro počutita v bolnišnici sv. Ane. Mr. in Mrs. Jakic iz 4716 Lester Ave., sta s tem postala že deseti stari ata in stara mama.

Važna seja—

Nocoj ima važno sejo podružnica št. 15 SZZ v navadnih prostorih.

Dr. Urankar iz mesta—

Dr. Albin Urankar, ki ima urad na 15621 Waterloo Rd., odpotuje za en teden iz mesta. V uradu bo zopet v ponedeljek 17. maja.

Izdaten popust—

Ta teden je v Norwood Appliance & Furniture, 6202 St. Clair Ave. razprodaja na vseh radijskih aparatih, majhnih in velikih. Mr. Sušnik pravi, da daje ta teden izredno velik popust na vseh radijskih aparatih. Zdaj je prilika, da kupite poceni fin radijski aparat.

Zahvala za obiske—

Mrs. Katherine Golar, doma, 21071 Arbor Ave., se želi tem potom zahvaliti vsem, ki so jo obiskovali v bolnišnici in vsem za poslano ljubke kartice.

K molitvi—

Članice društva sv. Katarine št. 29 SZZ naj pridejo v sredo večer ob 7:30 v Grdinov pogrebni zavod k skupni molitvi za pokojno sestro Terezijo Rozman. V četrtek naj se pa po možnosti udeleže pogreba.

Zlata poroka—

Poznani slovenski par, Mr. in Mrs. Andrew Bajt, 5604 Carry Ave., sta včeraj praznovala svojo zlato poroko. Otroci, vnuki in številni prijatelji jima iskreno čestitajo in želijo še mnogo let zdravlja.

Iz raznih naselbin

WILLARD, Wis. — Tukaj je nagle smrti umrl Anton Kokalj. Ko je vozil izpred hleva gnoj na njive, mu je prišlo slabo in našli so ga mrtvega. Bil je star 41. let. Bil je dober in marljiv gospodar in član društva sv. Družine 136 na Willardu. Zapušča soprogo roj. Francec, štiri otroke, očeta, več bratov in sester. Pogreb je bil 3. maja s sv. mašo zadušnico, katero je daroval domači g. župnik, Father Bernard. Pogreba se je udeležilo številno sorodnikov, znancev in prijateljev. Soprog in ostalemu sorodstvu naše globoko sožalje, pokojniku pa naj sveti večna luč.

Zdravstveno stanje Mrs. Sedliškar, ki se nahaja v bolnišnici, se je poslabšalo.

Frank Volk, ki je bil čez zimo pri svoji hčeri v Chicagu, da se je tam zdravil, se je zopet povrnil med svoje drage sem. Počuti se precej boljšega. Vsi mu želimo najboljšega zdravlja.

Hčerko Mr. in Mrs. Anton Klancar, 14 letno Audrey, so odpeljali v bolnišnico. — Ludw. Perushek, poroč.

NILES, Ohio. — Po petletni bolezni je umrl Andrej Gancar, star 70 let, rojen v Javorju pod Ljubljano, v Ameriki od 1904. Bil je ves čas bodisi v Girardu ali Nilesu. Tukaj zapušča ženo, sina, dve hčeri in šest vnukov.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite to samo pri signalni luči!

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
H. Anderson 0628 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES											
United States \$8.50 per year; \$5 for 6 months; \$3 for 3 months.											
Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.											
1948	MAY	1948									
S	M	T	W	T	F	S					
2	3	4	5	6	7	8					
9	10	11	12	13	14	15					
16	17	18	19	20	21	22					
23	24	25	26	27	28	29					

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 93 Tues., May 11, 1948

Boj proti organizirani zlobi

Vsaka vojna prinese s seboj poleg materialnega in duševnega upoštevanja tudi bedo. In medtem, ko je mogoče materialna uničenja obnoviti z uporabo tehničnih sredstev in delavskih rok, ni na svetu niti stroja niti zlata, s katerim bi se mogle izlečiti in obnoviti razrvane in okužene človeške duše.

V današnjih dneh smo priča tolikega duševnega uničenja, kakršnega se ni zakrivila nobena vojna v zgodovini. Izgleda, kakor da so sproščene vezi vsem nečistim silam podzemlja, kakor da se je poslednji odsev vesti in ljubezni v človeku pogreznil v mrak zločina; zločin je postal izraz življenja mnogih in mnogih ljudi, zakrknjenih s sovraštvom in rušilnim besom.

Vsako upanje da bi se mogla obolela človeška duša dvigniti sama od sebe, izgine pred žalostnim spoznanjem, da je ta zločin organiziran, da so obolele človeške duše disciplinirane in urejene v borbeno falango, pod vplivom ene politične organizacije, katere že polnih sto let zbira ljudski obup, mržnjo in zavist ter iz njih kuje svoje orožje, da bi ga v današnjih dneh uporabila za vzpostavitev svoje totalitarne in večne diktature nad človeškim rodom. V mislih imamo Marksov komunistični manifest, ki je postal nekako sveto pismo današnjih brezvestnih totalitarcev in o katerem smo nekajkrat govorili tudi že v naših člankih.

Mnogi naivni ljudje so bili mnenja ter govorili: vsaka revolucija je krvava; vojna je, razmere so neurejene in v teku je borba proti zunanji in notranji sovražnosti. Toda samo počakajte, naj se svet umiri in naj prične naša ljudska vlada v miru funkcionirati, pa boste videli, kakšen blagoslov bo za ljudstvo in deželo! Tako so govorili med nami zlasti tisti iskreni ljudje, ki so mislili, da gre res za osvoboditev jugoslovanskega ljudstva, ne pa za zavladanje totalitarne komunizma, ki je bil tej borbi končni in dokončni cilj. Ko so ljudje, ki so moralno in materialno podpirali to "osvobodilno" borbo, uvideli, da je bil res njen cilj komunizem z vsemi svojimi strahovitimi totalitarnimi tiranijami in s popolnim duhovnim in gospodarskim upropačenjem naših ljudi, so se vedno poskušali opravičiti ter strahote, češ: Čez nekaj mesecev bodo komunisti siti, utešili bodo svojo žejo po krvi in življenju se bo pomirilo. Toda minevajo meseci in leta, pa ni nikakih znakov za normaliziranje življenja, nasprotno, vedno iznova se kaže globoko pogrezanje v novi zločin. Dapi za dnem čitamo o novih grozodejstvih, o novih obsodbah in eksekucijah, o novih nasiljih nad našim ubogim narodom.

Néznosni davki se z vsakim letom podvoje, da imajo tirani pretvezo za zasenjanje kmetij, obrti in trgovin, katerih lastniki davkov ne zmorejo. Pisma, ki so pričela prihajati zadnje dni, naznanjajo, da so trinogi onemogočili celo pošiljanje paketov iz Amerike, na katere so naložili tako carino, da je ljudem nemogoče dvigniti te pošiljke. Vzrok za ta postopek je dvojen: Prvič, ni komunističnim oblastnikom, ki so vsega siti in dobro oblečeni, mar glad in trpljenje ljudstva, drugič: zavedajo se, da ne bodo uspeli s svojo propagando sovraštva do Amerike, če bo prihajalo dan za dnem stotine paketov iz dežele, kjer je baje vse najslabše in kjer se vrši največje izkoriščanje uboge delavstva! Pred otlopelo komunistično vestjo namreč zločin in nekaj slabega ali nemoralnega ("moralna je buržujski predsodek; moralno je ono, kar je koristno za partijo"), ampak zakonito sredstvo borbe, nujnost, brez katere ni napredka; ni življenja.

Nekdaj se je smatralo za nekaj nemogočega, da bi ena država v drugi mogla izvršiti gangstersko ugrabljenje te ali one osebe. Zdaj čitamo o takih slučajih dan za dnem.

Danes so zločini, kakršne izvršuje Titova OZNA, komaj zabeleženi v dnevnem časopisu, ker so postali že nekaj vsakanjega in običajnega. A kar je najhujše in najbolj tragično naši titovci ne samo, da se ne zgražajo nad njimi, ampak jih celo odobravajo in opravičujejo.

Komunistična stranka ne priznava nobenega zasebnega družinskega življenja, češ, da je "družina osnovna celica kapitalizma." Obstaja samo življenje partije in vse ono, kar ni v njej ali ne vleče njenega voza, je samo "izdajalec," "buržuj," "fašist" in je treba vse "neusmiljeno likvidirati."

Mi se zgražamo in studimo nad vsakim zločinom, tudi nad zločinom politike. Poleg tega pomislimo, da je zelo mnogo Slovencev izgubilo življenje v dobi fašizma in Hitlerizma. Zavedamo se, da je dragoceno vsako slovenstvo in sploh vsako človeško življenje. Zato je največji greh danes po končani vojni ubijati dobre slovenske ljudi, ki jih tako nujno potrebujemo, samo radi tega, ker drugače mislijo kakor je ukazal diktator. Svoboda-mišljenja je največji dar, ki ga je dala demokracija človeštvu. Odvzeti človeko svobodo mišljenja in izražanja, uvrstiti ga v falango organiziranih sužnjev, se pravi, ponižati človeka na stopnjo živali.

Zloba je, da ne more vršiti zločinov, ako se v ta namen poprej temeljito ne organizira. Odtod železna disciplina ko-

munistične stranke. Toda tudi dobri ljudje morajo vedeti, da se posamični, s strahopetnim unikom v mišje luknje, ne morejo rešiti pred organiziranim zlom. Ko bo vse človeštvo združeno po načelih resnične demokracije bo premagana sila zločinstva in bodo tudi naši bratje zaživeli kot svobodni slovenski ljudje.

BESEDA IZ NARODA

Materinski klub fare sv. Vida priredi bazar

Cleveland, O. — Naše matere otrok, ki pohajajo v šolo sv. Vida, so pridno na delu s šivanjem, heklanjem in drugim delom. Namenile so se že več kot pred enim letom, da bodo priredile enkrat bazar. In za bazar je treba razne robe. Zato pa že več mesecev tekmujejo med seboj, katera bo naredila kaj lepšega. Od najmanjših dolik do krasnih pregrinjaj za postelje so se te poštvalne žene mučile.

In njih dan bo prihodnja nedeljo, 16. maja od dveh popoldne do enajstih zvečer v cerkveni dvorani sv. Vida.

To pa ne bo kak navadni bazar, kjer, če nimate sreče, odidete praznih rok domov! Tukaj bo mnogo predmetov na razprodaji, in že sedaj vemo, da boste med seboj kar tekmovali, kdo bo več krasnih predmetov domov nesel. Ne bodo samo naprodati, boste pa tudi lahko skoro zastoj dobili razne druge predmete, komur bo sreča naklonjena.

Za lačne in žejne bo pa tudi preskrbljeno. Posebnost bo pri naših priljubljenih krofih. Na naših prireditvah jih vselej cele koše kar na hitro zmanjka. Zato jih bo pa za neteljo kar polne šake. Za žejne pa tudi ne bomo pozabili.

Na prireditvi se bo oddalo tudi tistih šest krasnih nagrad, za katere smo že več tednov ponujale delnice, katere boste pa tudi v dvorani lahko kupili.

Ker gre ves dobiček v dobrodelni namen, upamo in pričakujemo, da bo ves dan, od druge ure popoldne naprej, velika udeležba. Pridite pogledat v nedeljo 16. maja v cerkveno dvorano sv. Vida. Ne bo vam žal. Pomnite, da so večinoma vsi predmeti bili doma narejeni in bili darovani. In če rečemo, da so vsi tako lepi, krasni in denarja vredni, potem morate vedeti, da bodo hitro prodani. Zato pa pridite zgodaj in ostanite dokler hočete.

Torej na svidenje v nedeljo. Članica kluba.

V nedeljo 13. junija bo pri nas nova maša

Collinwood, Cleveland, O. — Iz poročil v naših listih je razvidno, kako se vse veseli in pripravlja po drugih župnijah, kadar imajo tam novo mašo. Tudi pri nas v Collinwoodu bomo imeli v kratkem tak veseli in slavnostni dan. V nedeljo 13. junija bo naša župnija Marije Vnebovzete sprejela onega svojih faranov kot novega mašnika Gospodovega pred oltar, kjer bo prvič zapel Glorijo. To se bo zgodilo v isti cerkvi, kjer je bil krščen, kjer je kot deček hodil v šolo in prejemal sveče zakramente. Vemo, da bo č. g. novomašnik imel vse to pred očmi zdaj, ko bo dosegel najvišjo čast in bo kot mašilec delal za Boga, ki ga je poklical v svoj vinograd.

Srečni novomašnik Rev. Anton Pirc je sin ugledne družine Mr. in Mrs. Frank Pirc iz 16102 Holmes Ave. Družina stanuje tukaj, v bližini cerkve, že nad 30 let. Živi deset otrok, to je osem sinov pa dve hčerki. Sinovi so bili tudi v zadnji vojni, pa so vsi prišli srečno domov. Tako se bodo vsi lahko veselili z bratom novomašni-

kom 13. junija, na dan njegove nove maše.

Ker je bil novomašnik priden učenec že v zgodnji mladosti in je želel postati duhovnik, so ga starši poslali v višje šole, da bi dosegel svoj cilj. Nobenih stroškov in žrtv se niso ustrašili.

In danes so se želje novomašnika in njegovih dobrih staršev uresničile. Zdaj je star 28 let. Ravno na svoj rojstni dan bo zapel svojo novomašniško Glorijo in daroval svojo prvo svetlo daritev.

Pred odhodom v višje šole je bil tudi član tukajšnjega društva sv. Imena; bil je tudi predsednik tega društva. Njegov oče je že več let blagajnik pri odraslem oddelku tega društva. Zato je naše društvo sv. Imena sklenilo, da povabi vse svoje člane, vsa druga društva sv. Imena, vsa druga katoliška društva in sploh vse farane, da se nam pridružijo v nedeljo 13. junija ob desetih dopoldne, ko bomo sprejeli novomašnika k oltarju, kjer bo prvič spremeni-
nil kruh v Telo, vto pa v Kri Gospodovo.

Posebno pa se obračamo na člane našega društva sv. Imena, odrasli in mladinski oddelki, da gotovo pridete. Saj se pri vsaki posebni priliki radi odzovete, toliko bolj pa se boste zdaj, ker nova maša ni vsak dan ne vsako leto.

Naj še omenim, da so naši župnijski duhovniki vsi na dan za to slovesnost. To se vidi že zdaj. Naša cerkev bo vsa novo preurejena in lepo okrašena za ta veseli in srečni dan. Pripravljalni odbor je marljivo na delu. Podrobni program bo objavljen, ko bo popolnoma urejen.

Našega odličnega g. novomašnika pa bi ne mogli z nobenimi drugimi besedami lepše pozdraviti, kakor s staro in vedno najlepšo slovensko novomašniško pesmijo, ki se glasi:

Novi mašnik, bod' pozdravljen,
Od Boga si nam poslan,
Za duhovnika postavljen,
Med pastirje zveste zbran.
Vodil boš zvesto ovčice,
Pasel jih z jedjo resnice,
Opominjal in učil,
Srčno prosil in svaril.

Prečistila tvoja služba,
Prid'gar, mašnik, božji mož,
Z angelci bo tvoja družba,
Jezusov namestnik boš.
Boš opravil poln svetosti
vete najsvetejši skrivnosti,
Jezusa boš daroval.
Verne grehov odvezval.

Kjer boš v svoji službi hodil,
Bog ti svojo milost daj,
Da boš srečno duše vodil
K Jezusu v nebeski raj.
On daj moč tvojim besedam,
Da z naukom ino vzgledom
V zvesto čredo, kar želiš,
Duš obilno pridobiš

V imenu društva sv. Imena
pri Mariji Vnebovzete vse čitate
je najlepše pozdravlja
Joseph Hočevar, tajnik.

Sonce in luna

Pijanec se je opotekal zjutraj proti domu. Nasproti mu pride tujec. Pijanec je pokazal na sonce in vprašal: "Pri-jatelj, povejte mi, ali sije luna ali sonce?"
Potnik se je zasmejal in odgovoril: "Zal mi je, tega vam ne morem povedati, ker sem tujec v tem kraju."

— Najjužnejša točka Evrope je blizu Gibraltarja v Španiji.

Zahvala

Cleveland, O. — Še danes se ne moreva načuditi, kako so naju naši sorodniki in prijatelji na tako skrivnosten način presenetili, ko so nama priredili tako veliko gostijo ob priliki 25-letnice najinega zakonskega življenja. Ne bova vam popisovala, kako so naju izpeljali, ker bi vzelo preveč prostora.

V prvi vrsti se morava prav iskreno zahvaliti Mr. in Mrs. Blaž Modic, Mrs. Frances Leskovec, Mrs. Frances Sterle, Mr. in Mrs. Joe Muzic in najinemu sinu in sinahi, ki so se tako zelo trudili in povabili veliko število najinih sorodnikov in prijateljev. Tisočkrat hvala vsem za vse, kar ste za nas storili!

Prav lepo se zahvaliva naši kuharici Mrs. Rose Strah, ki je pripravila tako okusna jedila v zadovoljstvo nas vseh, kakor tudi vsem, ki so ji pomagale v kuhinji, dalje pridnim strežnicam, ki so se trudile in stregle vsem povablencem. Ne smeva pozabiti naših natakarkjev, ki so skrbeli za naša suha grla. — Kapitan je bil Mr. Joe Muzic, ki je preskrbel vse delavce, kateri so nam stregli. Prav lepa hvala vsem! Hvala tudi Hrovat'orkestru, ki so tako lepo igrali vesele valčke in poskočne polke, da smo se prav veselo vrteli.

Zahvala gre tudi Mr. in Mrs. Jack Janc, ki sta povabila naše sorodnike iz Saginaw, Michigan. Najine slavnosti so se udeležili sledeči:

Mr. in Mrs. Anton Bavec, Mrs. Theresa Segar, Mr. in Mrs. Anton Bavec Jr., Mr. in Mrs. Tom Zalar, Mr. in Mrs. Frank Zalar, Mr. in Mrs. Rudy Cham-pa, Mr. in Mrs. John Turk, Mr. in Mrs. Andy Šega, Mr. in Mrs. All Smrdel, Mr. in Mrs. Frank Znidarsič, Mr. in Mrs. Joseph Snayder, Mr. in Mrs. Victoria Znidarsič, Mr. in Mrs. Louis Znidarsič, Mr. in Mrs. J. Etchell, Mr. in Mrs. Steve Jasko, Mr. in Mrs. John Petrinčič.

Mrs. Jennie Hlabše, Mr. in Mrs. Joe Suback, Mr. in Mrs. Frank Sore, Mr. in Mrs. Math Zabukovec, Sr., Mr. Math Zabukovec Jr., Mrs. Ruth Culber-son, Mr. in Mrs. Frank Knific, Mr. in Mrs. John Knific, Mr. in Mrs. Frank Knific, Noble Rd., Mrs. Rose Bizjak, Mr. in Mrs. Peter Bizjak, Mr. in Mrs. Frank Tomažič, Mr. in Mrs. Tony Mrvar, Mr. in Mrs. Jer-man, Mr. in Mrs. Frank Erzen, Mr. in Mrs. Bernard Erzen, Mr. in Mrs. Oto Erzen, Mrs. Stefi Golobich, Mr. in Mrs. Joe Smole, Mr. in Mrs. Andy Zupan, Mr. in Mrs. John Drmastija, Mrs. Uršula Juršek.

Mr. in Mrs. Blaž Modic, Mr. in Mrs. Joe Muzic, Mr. in Mrs. Frank Modic, Mrs. Frances Leskovec, Mrs. Frances Sterle, Mr. in Mrs. Math Mavko, Mr. in Mrs. Frank Silbiter in hčere, Mr. in Mrs. Andy Kocjan, Mr. in Mrs. Mike Telic, Mr. in Mrs. Frank Telic, Mr. in Mrs. Frank Gregorič, Mr. in Mrs. A. Gubanc, Mr. in Mrs. John Znidarsič, Mr. in Mrs. Frank Baraga, Mr. in Mrs. John Pianec-ki, Mr. in Mrs. John Leskovec, Mr. in Mrs. Mike Razboršek, Mr. in Mrs. Lovro Hrvatini, Mr. in Mrs. Frank Znidarsič, Mr. in Mrs. Peter Dolinar, Mr. in Mrs. Jack Jane, Mr. in Mrs. Joe Ferra, Mr. in Mrs. Joe Turk, Mr. in Mrs. Frank Sečnik in družina, Mr. in Mrs. George Panchur, Mr. in Mrs. John Okieki, Mr. in Mrs. John Trček, Mr. in Mrs. John Rebol, Mr. in Mrs. John Mullec, Mr. in Mrs. Jack Gus-tal, Mr. in Mrs. John Intihar, Miss Matilda Intihar, Mr. Fe-dix Prijatelj, Mr. in Mrs. John Sodja, Mr. in Mrs. Joe Stimac, Mr. Andy Božić, Mr. in Mrs. Peter Ster, Mr. in Mrs. Steve Peterlin, Mr. in Mrs. Jack Ha-bat, Mr. in Mrs. John Habat, Mr. in Mrs. Louis Zupancić, Mr. in Mrs. Rudy Zupancić, Mr. Mirko Romani, Mr. in Mrs.

ČE VERJAMETE AL' PA NE!

Čopčev Janezek naju je spre-jel v svojo družino na klopi pred hišo, kjer smo se enkrat predelali ves bojni načrt. Naj-prej je kazalo, da bi šli po vasi in pregledali postojanke naše-ga sovražnika. Treba je bilo namreč izvohati, kje se drži, ka-ko močan da je in kakšne naka-ne ima za tisti večer. Iz gosti-len so se vsipali vojaki, ki so ho-teli biti "doma," predno se bo oglasila tromba k počitku. Na manevrih sicer ni bilo tako stro-go kot v vojašnici, toda za tisti večer ni kazalo dražiti višjih oblasti, ki so izročile skrb čez fante v roke hudemu stotniku. Marsikatera je padla na račun cesarske oblasti iz ust vojakov, ki so morali v seno v mladi poletni noči, ko bi človek najraje legel na vrtu v travo in šel zvezde.

Noben mimo hitečih vojakov se ni ozrl v nas tri, ki smo sede-li na klopi. Zanje nismo bili drugo kot trije "kmečki štori," ki niti ne znamo upoštevati zla-te svobode, ko tako brez skrbi pohajkujemo, ki nam nihče ne more ukazovati, kdaj bomo šli spat. Seveda, noben ni vedel, da eden med trojico na klopi prav-zdajle tepta stroge cesarske po-stave in krši hudo vojaško dis-ciplino. Kar dobro mi je delo pri sreč, da sem zdajle več kot vsa cesarska armada, pa ki mi nihče nič ne more, razen, seve-da, če bi se pobilje spoznali in začeli z debato, kako je do tega prišlo, da sem zamenjal unifor-mo. No, prilike za tako debato jaz ne bom iskal, če bo šlo po-mojem.

Vedno redkejši so bili zakasne-li vojaki, ki so hoteli v svoje re-virje in kmalu zatem se je ogle-sila tromba, ki je s presunljivi-m glasom dopovedovala cesar-ski ardam, da je delo za tisti dan opravljeno in da do budnice ni-ma nihče pravice stopiti na vas.

John Budnar, Mr. in Mrs. Andy Turkman, Mr. in Mrs. John Zust, Mrs. Karolina Tekavčič, Mr. in Mrs. Joe Lisičky, Mr. in Mrs. William Benedic, Mr. in Mrs. Jack Malečkar, Mrs. Fran-ces Malečkar, Mr. in Mrs. Joe Nainigar.

Mrs. Matkovič, Mr. in Mrs. Joe Tomšič, Mr. in Mrs. John Tomšič, Mr. in Mrs. F. Fatur, Mr. in Mrs. Frank Mramor, Mrs. Ivanka Puncig, Mr. in Mrs. Peter Starin, Mr. A. Rud-man, Mr. in Mrs. Joe Segulin, Mr. Frank Znidar, Mr. in Mrs. Frank Supenick, Mr. J. Kraso-vec, Mr. in Mrs. Tony Perušek, Mr. in Mrs. Joe Kumel, Mr. in Mrs. Felix Korošec, Mr. in Mrs. Anton Leskovec, Mr. in Mrs. John Lekan, Mr. in Mrs. Va-lentin Plešec, Mr. in Mrs. Louis Cigoj, Mrs. F. Mihelič, Mrs. Theresa Prime, Mrs. Frances Kranjc, Miss Pinoski, Mr. in Mrs. Jack Zakovsek, Ranger Bowling Team, Mr. in Mrs. Joe Somrak, Mr. in Mrs. Moony, Mr. in Mrs. Bizly, Mrs. Jennie Hribar, Mrs. Frances Tekavec, Mr. in Mrs. Nick Raplanović, Mr. in Mrs. Anton Mausear, Mr. in Mrs. Stanley Kokeček, Mr. in Mrs. John Debevec, Mr. in Mrs. August Svetek, Mr. in Mrs. Frank Turk, Mr. in Mrs. Tony Starc, Miss Mary Jagod-nik, Mr. in Mrs. Vinko Poje, Mr. in Mrs. Eugene Couper, Mr. in Mrs. Joe Pozelnik, Mr. in Mrs. Louis Srpčan, Mr. in Mrs. A. Skolar, Mr. C. Ryback, Mr. in Mrs. Frank Kokeček, Mr. in Mrs. Joe Hrovat, Mrs. Rose I-vančić, Mrs. Mary Turk in sin.

Nimava besed, da bi se Vam dovolj zahvalila za vse, kar ste

(Dolje na 3. strani)

kdor ni bil za to odbran od pol-kovnega, bataljonskega in stot-nijskega poveljstva.

S tega ali onega kozolca je še donela pesem, ki so jo fantje končavali s krepkim ukanjem. Do devetih vse, po devetih pa nič več. Tako je bilo narejeno in tako smo jo vozili, nekaterim po volji, nekaterim pa ne. Veči-na, ki je bila proti, pa ni imela, besede razen kakšen pritajen "hudčič" je podčrtaval, da bo že drugače, kadar slečem enkrat te vojaške cape in bom zopet člo-vek z lastno voljo.

"Stopimo nekoliko po vasi, da bomo videli, kako bo," sem sve-toval prijateljima. Napotili smo se proti gornjemu koncu vasi, da začnemo od kraja. Stopali smo vstric ter zavzeli skoro vso cesto, ki je bila naša. Pred Ster-gulcovo gostilno bi bil skoraj ka-rambol. Iz gostilne je namreč ra-vno takrat planil službojuči stot-nik, za njim pa patrolja. Stot-nik je vpil in dajal povelja, da morajo zdaj obiskat in pregle-dati vse gostilne, če ni kateri vojakov iz pozabljenosti tam ob-redele. Kar mrzla zona me je ob-ila, ko sva si prišla s hudim stotnikom tako blizu, da bi ga bil lahko prijel za ramo. Kar iz navade je švignila moja roka kvišku da bi oddala običajni po-zdrav gospodu stotniku. Prav-očasno sem se spomnil, da bi se tako pozdravljanje ne spodobilo za kmečkega fanta in roka, ki je udarila nakvišku, je samo krajec pri klopih nekoliko po-pravila, da ni napravila poti v višje sfere zastoj.

Stotnik menda ni opazil mo-gega namena, ali pa se ni zane-sel, da bi ga utegnilo po vojaš-ko pozdraviti kakšno kmečko te-slo, prav za prav bi on rekel: grovedo s primernim amend-mentom, kar se posebno ganlji-vo sliši v nemščini, namreč: — verfluchtes Rindfieh, verdammte package in druge take mile cvetke, ki so jih naši oficirji na iz-vrst, da bi jih lahko en cel te-den stresali, pa niti enkrat ne ponovili istega.

Stotnik naš je komaj ošvrknil s svojimi prodirajočimi očmi in se pogljal naprej proti Vidriho-vi gostilni. Menda je v naglici zagledal pred seboj troje parov kmečkih škornjev in v njih tro-je kmečkih budal, kar vse sku-paj ni vredno niti enega dima cigarete. Pokazalo se je, kako so znali pri armadi ubiti vojaku disciplino v mozeg in kosti, ker jaz sem bil ves trd in če bi ne bi-lo temno, bi bil vsak lahko videl moj smrtnobledi obraz in debele znojne kaplje na njem. Bil sem kakor tičec, ki neprickakovano zagleda pred seboj kačo in kar otrdi od straha. Nisem mislil, da bo tako hudo, pa ki sem se prejel ustil, kako se bom oblastno obnašal po vasi, kot bi jo bil pravkar kupil na licitanti. Stal sem ko pribit in menda čakal, ves prešinjen, od vojaških po-stav, kdaj mi bo kdo ukazal; ab-treten.

"No, kaj pa stojš zdaj tukaj, kaj bi videl kakšno prikazen," me prijazno nagovoril Čopčev Janezek, "te je ganilo, kaj ne, ko si tako nenadoma zagledal pred seboj tisto zverino od stot-nika, pa ki je že deveto odplaza-lo. Nič se ne boj, saj si doma, in če ti bo kdo kaj hotel, bomo že bežali. Torej, kako bo, ali ga bomo namočili v koritu, ka-kor si se ustil?"

"Ne vem, kako bo. Kaj ne vidiš, da vlačiči patroljo s seboj. Proti oboroženi patrolji ne bo la-zato nastopiti. Počakajmo, bomo videli, če ga bomo dobili bolj na samem."

V graščinskem jarmu

FR. JAKLIČ

Tako tudi Skriljani niso bili nič v zadregi, čeprav so imeli po desetero in več živine v hlevu in travku v staji. Tisti dan je vse zginilo, kar je bilo preveč. Živino so privezali v gosčah po gmajni, gospodinjje so pa poveznile na odvisne kokeši prazne kadi, zabojce ali karkoli je bilo pripravno za tak namen.

Ko je bil še Ahlik na Preseki, so kar vprico njega skrivali. Ničesar ni opazil. Smejal se je in gledal v drugo stran, za prijaznost je pa dobil kakega jančka v dar in lepih jarček je bilo vedno dovolj na Preseki.

Menat seveda ni bil tak, pa tudi jančev in parček ni bilo. Skriljani so skrivaj odgnali živino ponci, da jih ni nihče videl s Preseke. Med seboj so se pa pogovarjali, kam je kdo gibal in kje je žival privezana. "V Dolgi dolini sem jih privezal!"

"V strmo stran sem jih zagibal!"

"Namre jih je pa v Kotel zapodil!"

Tako je že imel vsak prej pravi kraj izbran, da si ni še nazadnje iskal skrivališča.

Kocjan si je pa vsi stvar olajšal. Pastirja ni imel, sam je nerad preganjal, je pa stopil k Zontarju, ki je bil po urbarju prost desetine. Zakaj pa je bil rihtar?

"Bo-hoter! Dva lunka, dva lunka najboljšega Vam zastojam, zastojam, če mi spravite pet jančkov pri vas! Dva lunka!"

"I, kam jih bom pa dejal?" se je brunil Zontar.

"Kar v stajo jih zaprite, zaprite. Kar k vasi čredi. Tam so brez skrbi in jaz ne bom imel nobene sitnosti. Veste, dva lunka!"

"Pa če se zve?"

"Nič se ne bo zvedelo. Dva lunka dobite sedaj, en lunka pa potlej, potlej!"

Rihtar je izpil dva lunka najboljšega pri Kocjanu za stonj, čez noč so pa prišli Kocjanovi jančki v njegovo stajo.

Tako so bili pripravili Skriljani za desetinenje.

Ob napovedanem dnevu so

prihajali desetinarji v Skrilje. Okrog desete ure je bilo, ko so prišli graščinski hlapci in kmeti za njimi vozovi, ki so jih dali in gonili kmetje, kateri so imeli tlako z živino.

Skriljani so pričakovali nadležne goste. Vsak je zase premišljeval, za koliko je graščino okanil, in si natihome želel, da bi valpet polno lato zgrešil. Skriljanom se je čudno zdelo, da ni bilo od nikoder logarja. Ko je valpet vprašal po njem, ni nihče vedel, kje je, in je moral hlapec ponj na Preseko. Desetinarji po niso čakali, valpet je začel kar pri prvi hiši. Najprvo je pobiral žito iz kokešev. Prštel je late in kolkorkrat po deset lat žita je bilo v kokezu, toliko lat žita so izpraznili hlapci, pa bodisi, da so izpraznili vsako deseto, ali pa kar zapored toliko lat, kolikor je znašala desetina. Nikdar pa ni vzel valpet žita od spodaj, ki je bilo obrano od kokeši, temveč sredi brane ali pa od vrha. Tako, da je bilo za graščino vedno najbolje. Hlapci so pa zdevali snope na vozove, vsako vrsto žita na drugi voz, da se ni mešalo.

Tako je šlo po vrsti od gospodarja do gospodarja.

Ko so pospravili žito, so porabli povesma in potem je prišla na vrsto živina in kokeši. Tega blaga se ni Bog ve kaj dobilo. Sempatja je bila kaka kokeš ali ušivo tele, ki ni bilo za rezo niti se prodati ni moglo, in je bilo brez večje škode dobro za desetino!

Desetinarji so bili zamišljeni v delo in Skriljani so jih rado vedno opazovali pri delu in tako ni nihče videl, kaj se godi okrog njih. Desetinarji se niso bili vsega dela izvršili, ko je približala in pridirjala po ulicah iz gmajne goveja živina in so priskakljale ovce ter se razkropile po vasi. Vaako živinčce je sililo v hlev, v katerem je bilo doma.

"Kaj se je zgodilo?"

Skriljani so natihome kleli, desetinarji so pa zagnali vesel vršič.

Tudi Skriljanom se je posvetilo, ko so zagledali Menata, ki je prišel z dvema graščinskima hlapcema za živino.

"O, ti pretkanec! Ta nas pa je!"

Tako je dejal Štembav in stopil pred hlev, da je odprl živino.

Logar je pa šel s hudobnim smehom na obrazu po vasi. Gledal je na desno in gledal na levo in vpil:

"Še enkrat bomo desetnili!"

In tedaj je izvel iz nedrj papir in bral valptu: "Številka 1 da dve kokeši in eno jagnje!"

"Kaj si dobil?"

"Eno kokeš!"

"Brž po drugo in po jagnje!"

Desetinarji so šli eni zopet v ovčjo stajo, drugi preštovat kokeši.

"Toliko jih mora biti!"

Tedaj je stopil sam logar v hišo, obrnil vse prostore, preveril vsako kado, vsak zaboj in mernik.

Pa so prihajale na beli dan kokeši in jarčke iz temnih skrivališč. Vreščale so, ko so jih lovili hlapci, gospodinjje so pa vpile:

"Vse požrite! Požreši, nikdar siti!"

Vso vas so obrnili, še k Cecmanovim je šel logar, dasi je vedel, da nimajo zatejenih kokeši in ovac, in prav dolgo se je mudil tam, vse preveril in vse preteknil.

"Tako me je vščipil, da sem vsa črna," je pravila kesneje Manca Zazidnikovi Režki.

"Pa bi ga bila počila!"

"Saj bi ga bila, ko me je pa z drugo roko pobožal."

VESTI IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

komunistična obleka nič ne spreminj.

DELA VCI IZ TRSTA V ZAGREB. — Ker so slikali komunisti tudi Lahom raj, ki je prišel s Titom v Jugoslavijo, v najrožnejši luči, je šlo tudi nekaj tržaških laških strokovnih delavcev delat v Zagreb v tvornico "Rade Kinčak," kjer izdelujejo razne predmete za električno instalacijo. Sprejeli so te Lahe z veliko slovesnostjo. Obhajali so jim iste delovne pogoje kot domačim delavcem. Toda italijanski delavci, navajeni doma na svobodo štrajkov in dober kruh, so se kmalu uprli. Zanjeto so višjo plačo in boljše hrano. Da ne bi bilo pohujšanja, so dali tem Italijanom večjo plačo kot domačinom in posebno kuhinjo, kjer imajo boljše hrano. Toda Tržačani še niso zadovoljni in odhajajo domov. Hrvaški delavci pa kolnejo tako enakost in pravico.

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

poberejo v svoje vrste vse odpadke nekdanjega fašizma

ZAGA IN SEKIRA POJETA v zgodovini, da se mnogi boje propasti naših gozdov. Režim potrebuje denar, potrebuje tuje devize, zato žagajo in sekajo vse, kar jim pride poroko, ne da bi mislili na bodočnost. Ze fašisti so napravili v gozdovih mnogo škodo, sedaj pa njih nasledniki komunisti naravnost divjajo. Trnovski gozd, idrijski gozdovi, nekdanji Windischgrätzovi gozdovi, povsod sekajo brez pravega načrta in brez potrebnega novega pogozdovanja.

ZICNA VZPENJAČA V CRNICAH. — Konec lanskega poletja je po nemarnosti uprave nastal velik gozdni požar na Platinini pod Čavnom. Mnogo lesa je pogorelo, mnogo pa ga morajo posekati radi poškodb. Izpod Čavnice so radi tega napeljali sedaj do ceste v Crnicah žično vzpenjačo, po kateri spuščajo les v nižino in v bližino železniške postaje. Žičnica je dolga čez 3 kilometre.

"PARTIZANKA" VOZI DOMOV. — Beremo, da vozi jugoslovanska ladja "Partizanka" iz Južne Amerike 750 izseljencev, ki se vračajo v Jugoslavijo. Nekaj iz Čile, iz Urugvaja, Bolivije komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

IZ DOLINE PRI TRSTU. — Kakor po mnogih drugih krajih na Goriškem in na Tržaškem je tudi v Dolini, da so najbolj kričavi komunisti danes tisti, ki so bili poprej najbolj drzni fašisti. Samo črno srajco so zamenjali z rdečo barvo in Mussolinija za Tita. Na znotraj so ostali tisti falotje, kot so bili poprej. To je žalostno, da slovenski komunisti

Vidi se pa prav povsod, kako hoče Titov režim ustrezati Italijanom.

preveč razočarani, ko se vrnejo in najdejo namesto svobode komunistično gospodarstvo.

SEŽANA SO ZAČELI GRADITI. Radi nove meje ni zveze med nekdanjo južno železnico in železnico iz Gorice v Trst. Zato hočejo zvezati obe železnici s progo Duvlje-Sežana. Proga bo dolga 7 km, malo več kot 4 milje.

VEDNO KRAJŠE. — Tisti, ki težko čakajo konca Titovega režima, si pripovedujejo tole: Star Bošnjak pripoveduje: "Glejte, turški cesar je vladal 40 let. Mnogo krajše. Pride kralj Peter in sin. Bila sta 25 let. Torej še krajše. In sedaj je prišel Tito. Vse kaže, da bo njegovo vladanje še krajše."

Zahvala

(Nadaljevanje s 2. strani)

nama storili ob najini srebrni slavnosti in tako povečali ta pomembni dan. Ni ga peresa, ki bi popisalo, kar midva čutiva v najinih srcih nad tako požrtvovalnostjo, ko ste naju obdarili s tako krasnimi darili, ki nam ostanejo v trajnem spominu in ste se v tako velikem številu udeležili najine slavnosti. Nikdar nisva pričakovala takšnega presenečenja kot sva ga doživela nad našimi dobrotniki in prijatelji. Tisoč in tisočkrat hvala za vse in vsem, ki ste na en ali drug način pomagali in še bolj povečali najino petindvajsetletnico, še enkrat hvala! Ob vsaki priliki sva vam pripravljena povrniti, kar bo v najini moči.

Ako je bilo kako ime pozabljeno in izpuščeno, Vas prosimo oprostjenja in se Vam enako lepo zahvaliva za vse!

Vam hvaležna
Frank in Anna Grajzar,
1282 E. 170. St.

Izpod Karavank

Gozdno, divje romantično pobočje Karavank je nudilo ozadje mnogim pravljicam in pripovedkam. Strmo skalovje štrli v nebo nad prekrasnimi smrekovimi gozdovi, v katerih je toliko idiličnih koticov, kjer bi človek mogel zaspati svoje najlepše sanje. Ko sem tako nekega dne sedel na obronku Karlovec in upiral svoj pogled na prelepo Rožno dolino, me je v moji samoti nemalo presenetilo staro, toda še trdno človeče, ki je zbiralo suhljad. Stopil sem ž njim v pogovor. Pripovedoval mi je spomine iz svoje mladosti. Pravil mi je na primer, da so tam gori pod Zingerico nekoč vile prebivale. Stara mati mu je pripovedovala, da ji je njen mož o teh stvarih pravil, ker jih je bil na lastne oči videl. Prav nič nisem pokazal, da bi kaj dvomil o vsem tem. Poslušal sem starca, in če ti je, dragi čitatelj, prav, ti ponovim, kar mi je stari možakar povedal.

Na malem griču tam zgoraj je stal nekoč grad in v temnih gozdovih "Ostrovec," o kateri se danes narodna pesem ve kaj povedati, so nekoč prebivale vile — "žalik-žene." To so bila lepa ženska bitja z dolgimi, zlatimi lasmi in dobrosrčnim, poštenim ljudem nadvse naklonjene. Markateremu revnemu dekletu ali pa poštenemu mlademu fantu so prinesle blagoslov in srečo.

V Podlublju, prav ob cesti, je živea mlada, nadvse pridna kmetica. Noč in dan je sedela za kolovratom. Nekega dne pa je dobra vila prišla k njej in videla, kako je marljiva, ji je na kolovrat položila pest lepega, zlatega lanenega prediva ter dejala: "Povej mi, česa si želiš, izpolnila ti bom željo." Ženska je odgovorila: "Želela bi si toliko platna, da bi vsi bili z njim preskrbljeni." — "Tedaj le dalje predi," ji je odgovorila vila, "samo nikdar se ne smeš zareči: 'Oh, kdaj bo tega konec...'" Ženska je potem predla in predla in lanenega prediva ni hotelo biti konec. Ko pa je naenkrat v svoji nestrpnosti vzkliznila: "Oh, kdaj bo le tega konec," je prediva v trenutku zmanjkala.

Naslednje, kar mi je možak povedal, je bilo tole:

V Podgori se je taka žalik-žena udinjala kot služkinja, to se pravi, kot kmetiča dekla. Ko so na pšenici njivi prve žitne bilke pognale, je šla ter jih izruvala in zopet posadila tako, da so koreninice štrlele iz prsti. Gospodar je to videl in dekletu službo odpovedal. Deklica je izginila, v jeseni pa so se tiste bilke razrasle v bujno klasje in so rodile stotero sadov.

Ob Dravi leži domačija, kateri pravijo "pri Krajovcu." — Semkaj je večkrat ob večerih, v polmrazu v zadimljeni kuhinji, ko je ogenj vrgel svoje odseve po koteh in ko je kmetica ob njem pričela slano cvrti, prišla skrivnostna, strah vzbujajoča postava in prosila za ocvirke. "Marinka, daj jih, Marinka, daj hrumpov," je mrmrala in gorje kmetici, če ni brž ustregla njeni želji.

Vprašal sem potem svojega znanca, če morda kaj iz francoskih časov ve povedati. Njegove male, bistre oči so se zalesketale: "Oh, seveda, kaj ne bi vedel o Francozih. Za Rožance so bili takrat pisani časi. Spominjam se natanko, kako sem kot deset, dvanajstleten deček stal pred našo bajto in so Francozje prišli mimo. Svetle dukate so ponujali in jesti so prosili, toda nikdo se jim ni upal kaj dati. Vse smo namreč imeli zakopano in zazidano po kleteh in če bi le enemu kaj pokazali, bi drugi planili po vsem ter nam vse porabili.

V vsej dolini niste takrat mogli najti niti enega za boj sposobnega moškega, le ženske in otroci so ostali doma. Puškarnji iz Borovlj in sosednih vasi so se na splavih odpeljali do Maribora in še dalje, odkoder so potem bežali na Madžarsko. — Drugi mlajši moški pa so pobegnili v hribe. Ti so se potem v "Hudičevem grabnu" borili proti Francozom. Tem je takrat tam kaj slaba predla. V globoki divji sotoski med štrlečimi skalnatimi stenami so se naši fantje vgnezdili in streljali na Francoze, da je bilo veselje. Neke francoski general je bil baje tam padel. Več desetletij je počival v grobu ob cesti in spomebik na njem je mimoidočega opozarjal nase. Pozneje so ga izkopali in prepeljali na Francosko. Takrat se Francozom ni posrečilo preko Ljubelja prodreti na kranjsko stran. Vrniti so se morali v dolino in šele po izredno težavnih stezah čez Vrtno in Zelenico jim je uspelo prečkati Karavanke. Nedaleč od Borovlj je ribnik, ki je do

Petrinka

IVAN MATIČIČ

Skozi hru-
pna mesta hodiš, v največjem
vrvenju živiš, pa ti sine na mi-
sel hribe sv. Jeronima, ta šib-
ki njegov zvon ti udari na uho
tja v neznanske dalje, in ti ob-
staneš, korak ti odpove, v pr-
sih pa začutiš bolečino, da bi
kričal jokaj...

Mati se skloni k Martinove-
mu grobu in glasno zahti. "O,
Martin, o ubogi moj! Glej
Drejc je prišel se ga še kaj
spominjaš?" Ni drugega ne
more spraviti iz sebe mati.
Drejc presune materin jok in
pa bratova gomila. Mati pri-
žge svečo na gomilo, sin gleda
njeno velo roko in solze mu dr-
čijo po licu. On misli na Mar-
tina, kakšne je bil tedaj. Da,
pastirca je bil pa rdeče jagode
in maline je prinašal domov.
Posebno rad jih je prinesel, ka-
dar so mati skuhali ješprenj.
Drejc se še dobro spominja in
v tihi zbranosti misli na brata.
Potem stopita z materjo v cer-
kvico. Jej, kako je vse to
skromno in preprosto, sveti Je-
ronim pa gleda z oterja in je
kakor živ. Tišina taka, da se
natanko sliši šepet molitve Pe-
trinke in sina.

Ko sta opravila v cerkvi, si
ogledata še pokopališče. V sre-
di so lepi grobovi s kamni in
rožami, dalje okrog pa bolj in
bolj skromni, na kraju so pa
čisto siromašni, s travo porasli,
brez križa in brez spominka.

"Tu počiva Boštjan," reče
mati, "tu zraven pa Melisa."
"Kaj Boštjan je umrl? in
Melisa tudi?"

"O, že davno sta šla v gnado
božjo. Tu nekje pa je kovač in
tu menda kovačica. Oh, vse je
tako zapuščenost!"

"Kovač!" Zalosten gleda
Drejc na siromašne grobove pa
se zamisli v davna leta. In ma-
ti mu toži, kako je postalo vse
nekam žalostno na svetu, kakor
bi vse najboljše pomrlo.

Ne, ni še vse pomrlo, si mi-
slji Drejc, ko se spuščata dol po
hribcu. Orehovje stoji kakor je
stalo, vsi ti ljubljani holmi in
polje in njive, da, vse je še, ka-
kor je bilo. In tam zadaj sto-
ji gozd, zelen in silen, gozd, ki
nikoli ne umrje. Na lastne oči
vidi Drejc vse to, in ve, da
niso sanje, temveč gola resnica.

Da, Drejc je doma, on občuti,
vidi, sliši. Doma, doma! Nič
več nima krvavih ran, nič več
krvi v čevljih... Tam so tlako-

vane ceste, bogastvo, velemeta,
tu pa so sami klanci pa pokrev-
ljana pota, a zraven sina stopa
mati, ki mu je edina na vsem
božjem svetu.

"Mati! Jaz sem doma, do-
ma!" Kakor otrok jo je prijel
Drejc za roko in najrajši bi po-
skočil.

Mati ga je pogledala s pri-
krito bolečino: "Oh, če bi ostal
doma! Pa Bog ve, če ostaneš,
morda samo za mesec, dva."
"Bomo videli, mati." Ni ho-
tel nič določene reči, ni ma-
ral greniti veselega razpolo-
ženja. Mati pa tudi ni marala
tiščati v to, čemu bi si že v na-
prej delala bridkosti.

Ko sta se vrnila v vas, ga je
pa morala mati kar ostaviti.
Saj ga ljudje enostavno ne pu-
stijo mimo, kako neki. Ko je
tako zanimiv in nov, saj ni Pe-
trinovega Drejca nič več podo-
ben! Tako lepo počesan in
obrit, gosposki od vrha do tal,
pa tako modro in olikano govo-
ri. Ne, Drejc je čisto nov. Ti-
sti Znidarjev, ki je bil Drejc
takrat izbral iz Zerdinove kr-
eme, pride mimo s kravico vpre-
go. Drejc samo postrani gleda,
in zdj se, da ga nič več ne
pozna. O, Drejc ga pa brž spo-
zna in mu prijazno ponudi ro-
ko. Može je sicer malo nero-
dno, Drejc ga kar prijazno po-
vpraša, kako mu gre. Drejc
niti ne misli več na tisto, saj
se mu mož naravnost smili: ves
je škrbav, suh in postaran, br-
ke pa mršave, da je strah, a
doma kopica otrok.

"E, Amerikanci ste gospo-
dije!"

"Se zna, da smo, ali samo ta-
krat, kadar pridemo domov."
Polagoma pa le pride do
Orešnikov hiše. Na srečo uzre
Orešnika pred hlevom, tako da
ne more kar tako mimo. Pri-
stopi in reče: "God baj, Orešni-
kov oče! Me še kaj poznate?"

"O, glej ga glej, Drejc! Saj
bi te res ne spoznal, če ne bi
vedel, da si doma. Se boš pa
malo spočil, potlej pa gotovo
pet odrineš. Saj Amerikan-
cem ni več obstanka v naših
krajih."

"No, no, tisto pa ni res," od-
vrne Drejc. "Po svetu je lepo,
najlepše pa doma."
"A, doma, beži, beži! Kdo bi
se še menil za te hribe! Tu je
je trpljenje doma!"

"E, Orešnikov oče, trpljenje
je doma v Ameriki! Vi ste ko-
renina kakor ste bili, tam pa
korenin ni dosti, ljudje se že
prej zničijo."

Medtem je prišla Orešnica.
"Bi šli — no, stopi malo noter,
nam boš, no, se bomo kaj po-
govorili." Žena ne ve, naj ga
tika ali vika.

Stopili so v hišo. "Pri nas ni
tako lepo kot tam, je vse uma-
zano in sajasto."

"No, tega tam ni, res, ali prav-
to spravi človeka iz Amerike.
Da, ognjišče, lonci, kotli, peč pa
bela javorova miza, prav tega
Ameriki manjka. Če bi imela
to, bi ljudje še celo na dom po-
zabili."

Orešnica je povedla gosta v
hišo, kmalu je vstopila Manica.
Drejc se je nasmehnil: "Mani-
ca! Glej jo, glej, kako je zra-
sla!" Od vrha do tal jo je pre-
meril Drejc.

Manica je zardela, a se ne-
kam posili nasmehnila. "No,
Drejc, si prišel?" Bolj tiho je
to izrekla. Segla sta si v roko
— dlan je zadržala v dlani...

Vnel se je pogovor. Ore-
šnikove predvsem zanima sin:
kako mu gre, ali je zdrav, kaj
dela, kakšen je? Ljubi Bog,
saj bo že dvajset let, kar je šel
z doma. Drejc jim je vse to
natanko razložil, nazadnje ga
še vpraša Orešnik: "Pa ti, osta-
neš zdaj doma?"

"E, kaj doma," zamahne Ma-
nica. "Kdo naj pa ostane do-
ma, če je tam desetkrat lep-
še!"

"No, Manica, bi šla z mano?"
se pošali Drejc.

"Šla bi, zakaj pa ne," se po-
šali Manica. Vendar po nje-
nem pogledu sodeč je bila šala
le navidezna, medtem ko je za-
sadila v fanta oči, da je kar ne-
ko vročino začutil po životu.
Ardunej, taka dekle, Amerika
ne premore take! Črnolasa,
temnooka, lica rdeča, prsi pa se
ji visoko dvigajo. Drejc kar
nekaj tesno postaja v grlu,
morda ga tišči trdi ovratnik.

"Da, Amerika, saj ni tamle
za borovniško goro," reče Ore-
šnica, da prekine mučni molk.

"E, Amerika, ta je meni vze-
la najlepša leta!" zavzdihne
Drejc. "Tri in trideset let mi je
danes, a osemnajst jih je bilo,
ko sem šel z doma. Petnajst
najlepših let sem torej izgubil,
zapravi, vrgel proč. Kaj pa
mislite, da je vse tisto življe-
nje tam? Mašina, da, ena sa-
ma mašina je Amerika, hlad-
na, jeklena, večno se vrteča."

Z odprtimi usti ga poslušajo
Orešnikovi.

"Da, tam se mora delati na-
glo, govoriti naglo."

"In še morda jesti in spati
naglo," se zasmije Manica.

"Jes, tako je. Tu se giblje

kar lepo počasi, počasi se govo-
ri, počasi hodi. Saj se nikamor
ne mudi!"

"Saj je res tako. Tebi se ne
bo treba pritrjavati, boš kar
lepo počival."

"No, ne bom ne. Da bi ne
šel v gozd, ko pa komaj ča-
kam."

"Boš dobil žulje in vse roke
ti bodo od pipoh."

"Naj le bodo! Ljubši mi je
pipoh ko jeklo"

"Čakaj no, ti pripravmi ma-
lo kave," se domisli Orešnica.

"Kave? No, no, kava me je
spravila iz Amerike." Drejc
vstane, a Manica mu stisne ro-
ko in mu pošepne, naj še kaj
pride.

In je res prišel. Nekaj dni
nato se je znašel o mraku v

Orešnikovem kotu. Tisti trenu-
tek je že bila Manica tu, kakor
bi ga prav pričakovala. In po
kratkem pomenku ga je brž
vprašala: "Le zakaj nisi nikoli
pisal? Ne bi si mislila, da si
tako hitro pozabil name!"

"E, nisem pozabil ne! Vsa
leta sem mislil nate, Manica nu,
in zdaj sem prišel pote."

"Pome si prišel?" Globoko ga
pogleda dekle in kar zadržti ob
misli, da mu je morda še zme-
raj pri srcu, čeprav je postal
tako zal in mikav. On ji nič
ne odgovori, samo previdno jo
pritegne k sebi in objame. In
ona se osloni obenj pa se zarije
s prsi vanj... Oklene se ga
tako tesno, da fantu zastane sa-
pa. Ijaj, to je ogenj, to! Edi-
nato se je znašel o mraku v

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

druga ne more spraviti iz se-
be. Ne saj ni treba, nič več
ni treba govoriti, zdaj že vse ve.
In ona je s tem tudi že na jas-
nem. — "God baj, Manica!" je
rekel in odšel.

Ko prideš na svet, se prav
počasi razve ta novica, zato ker
je tvoj glas zelo šibak. Ako se
ženiš, gre že bolj naglo okrog
veselo sporočilo; ako pa pri-
deš iz Amerike, gre kakor blisk
po bližini in daljini okolici, ker
dolarji imajo silno moč. Pre-

cej prvo nedeljo so že prišli
pogledat Amerikanca bližnji in
daljni sorodniki. Prvi je pri-
šel kovač Janez pa krepko sti-
snil bratu roko s svojo kovaško
dlanjo. Zatem sta prišla voja-
ka Jože in Miha iz daljnih vo-
jašnic. Ijaj, toliko radosti!
Petrinki se kar oči solzijo od
same sreče. Toliko otrok pri-
hiši, čast Devici planinski! Pa
taki fantje ti njeni sinovi. Ma-
ti je srečna, oče ponosen, sino-
vom pa radost prekipeva.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

OPPORTUNITY TO LEARN A PROFITABLE TRADE De SIMIO SCHOOL OF SHOE REPAIR

G. I. Approved Cleveland's Oldest
Classes: 7 to 12; 12 to 5; 5 to 10
For Information Phone or Write Miss Praught
418 Frankfort SU 5542

1879

1948

NAZNANILO IN ZAHVALA

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo
vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, da je preminul dobri soprog in oče

Joseph Lovsin

ki je previden z svetimi zakramenti zaspal v
Gospodu dne 12. aprila 1948. Ljubljani pokoj-
nik je bil rojen 8. septembra 1879 v vasi Zlebič,
župnija Ribnica na Dolenjskem.

Pogreb pokojnika se je vršil dne 15. aprila
1948 iz Frank Zakrajšek pogrebnega zavoda v
cerkev sv. Vida. Po sv. maši zadušnici, katero
je daroval č. g. Rev. Victor N. Tomc, smo ga po-
ložili k zemeljskemu počitku na pokopališču
Kalvarija.

Na tem mestu se predvsem želimo zahvaliti
č. g. Rev. Victor N. Tomcu, ki je pokojnika pre-
videl z svetimi zakramenti ter ga povsem pri-
pravil za vstop v večnost. Rev. Tomc je pokoj-
nika tekom boleznij večkrat obiskal ter mu po-
delil sv. zakramente. Dalje je truplo pokojnika
spremil iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v
cerkev sv. Vida, opravil zanj sveto mašo zaduš-
nico ter pokojnika potem spremlil na pokopali-
šče vse do njegovega groba. Za vse to Rev.
Tomcu prav iskrena hvala.

Dalje se zahvalimo vsem, ki so poklonili to-
liko lepih vencev ter pokojnika ozaljšali, ko je
počival na mrtvaškem odru.

Dalje iskrena zahvala vsem, ki so darovali
za svete maše, ki se bodo opravile za mir in po-
koj duše pokojnega.

Dalje zahvala društvom: sv. Janeza Krst-
nika št. 37 ABZ, dr. Glas Clevelandskih delav-
cev št. 9 SDZ, ter podružnici št. 6 SMZ, za vso
pomoč, naklonjenost ter za vse, kar so dali in za
spremstvo na njegovi zadnji poti.

Zahvala vsem, ki so ga kropili ter molili za
mir in pokoj njegove duše. Zahvala vsem, ki so
dali na razpolago svoje avtomobile na dan po-
greba povsem brezplačno.

Dalje zahvala vsem, ki so se udeležili po-
grebnih svetih maše ter pokojnika spremlili do nje-
govega groba.

Zahvala vsem, ki so pokojnika obiskovali
tekem njegove boleznij; prav tako zahvala vsem
za izraze sožalja ter za kartice z izrazi sožalja,
ki smo jih prejeli od raznih krajev.

Zahvala pogrebni zavodu Frank Zakraj-
šek in Sinovi za vzorno vodstvo pogreba ter za
vso prvovrstno poslug, ki so nam jo dali.

Ti pa, preljubljeni soprog in oče, počivaj v
miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda. Spočij
se od velikega truda in trpljenja, ko si delal in
trpel za nas. Naj bo dobri Bog Tvoj bogati plač-
nik za vse, kar si storil za nas. Zato prosimo
Boga:—

Za vso skrb in vse trpljenje
Bog Ti večno daj življenje.

Tvoji žalujoči:

URSULA LOVSIN, soproga
JOSEPH, ALBIN in LOUIS, sinovi
URSULA poroč. TUTIN, OLGA poroč. HLABSE,
RAFAELA poroč. BORSO, ROSE poroč.
GOERNDT, GERTRUDE poroč. NEMETH, hčere
in 21 VNUKOV in VNUKINJ

Cleveland, Ohio, 11. maja 1948.

AL ULLE PLUMBING & HEATING CO.

AVTOMATIČNI VODNI GRELCI, polno inzulirani in
čisto avtomatični. Cene so od \$68.50 naprej.

V zalogi imamo: Rex, Mustee, Bryant, American
Standard, Hot Stream, Servel.

Vam jih lahko takoj inštaliramo. Ako želite, lahko
odplačujete na mesečna odplačila.

15601 Waterloo Rd. KE 7248

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči
Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporni organizacija
v Ameriki... Posluje že 52. leto

Članstvo nad 40,000
Premoženje nad \$6,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 129.91%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši,